

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravištvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 6.90
mesečno . . . K 2.10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inzerate) se
plačuje od četrstopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 51.

Telefonska številka 65.

Celje, v četrtek, dne 4. marca 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Politični shodi Narodne stranke v nedeljo dne 7. marca.

1. V **Dramljah** ob 3. uri popoldne v stari šoli. O političnem položaju poroča g. državni poslanec **Franjo Roblek**.
2. V **Šmartnem pri Gornjemgradu** ob 10. uri dopoldne v gostilni g. Franca Remica po dom. Žehlina.
3. V **Velenju** ob 3. uri popoldne v gostilni g. Jezovnika (zaupni shod). O političnem položaju poroča g. državni poslanec **Vinko Ježovnik**.
4. V **Št. Janžu pri Spod. Dravogradu** ob 12. uri v gostilni g. Časa (zaupni shod).
4. V **Št. Ilju pri Mislinju** ob pol 12. uri v gostilni gospoda Spitalerja (zaupni shod).
6. V **Šmartnem pri Slovenjgradcu** ob pol 4. uri popoldne pri g. Kacu (zaupni shod).
7. Na **Blanci** v gostilni g. Likarja ob 3. uri pop. (zaupni shod).
8. V **Rušah** ob 2. uri popoldne v gostilni g. Jožefa Muleja. Vrši se tam obenem občni zbor okr. odbora Nar. stranke za Ruše in okolico.

Dnevni red za vse shode:

1. Poročilo o političnem položaju. — 2. Zavarovanje za starost in onemoglost. — 3. Krajevne zadeve in slučajnosti.

Somišljeniki vseh stanov, prihitite na shode, pokažite s tem svojo politično zavednost in zrelost! Agitirajte za veliko udeležbo!

„Sprosta tatvina na temelju zakona . . .“

(Zaradi pomanjkanja prostora malo zakasnelo.)

Iz Berolina, dne 25. febr.

Še nikdar ni bila obsojena narodnostna politika pruske države proti Poljakom tako ostro in odločno, kakor v seji državnega zbora dne 19. febr. t. l.

Posl. Brandys in njegovi poljski sodruzi so predložili zakonski načrt o svobodi pridobivanja zemljišč, s katerim se določa, da se ne sme omejevat nobenega podanika nemške države v nakupovanju in upravljanju zemljiške lasti ali v zgradbi stanovanj ne iz verskih, ne iz političnih, ne iz narodnih razlogov. Obenem se imajo razveljaviti vse zakonske odredbe, ki so morda v kaki zvezni

državi ali državi v veljavi, ki pa stoje v nasprotju s tem zakonom.

S tem korakom so začeli poljski poslanci energičen boj proti zatiralnemu sistemu pruske vlade, katera je s pomočjo v vsem ji uslužnega pruskega deželnega zbora izsilila za Poznanjsko in zapadno Prusko infamni zakon o razlaščenju zemljiške posesti Poljakov, zakon, katerega je vsa civilizirana Evropa soglasno obsodila. Ako so pa kultivirani Evropejci smatrali ta zakon za vrhunec preganjanja, kateremu so Poljaki na Poznanjskem podvrženi, so se vendar motili.

Znano je, da so poljskemu jeziku vzeli na Pruskem vse pravice, katere so mu prejšnji kralji s svojimi kraljevimi prisegami zajamčili, znano je, da je večina poljskih zemljiških posestnikov izročena eksproprijaciji in svoje-

voljnosti pruskih uradov v taki meri, da so njih lastninske pravice v resnici samo iluzorične. Uradna praksa onemogočuje Poljaku, da bi si v svoji domovini kupil kako zemljišče; posestva, katera kupuje država, se delijo izključljivo med nemške koloniste, parcelacije poljskih veleposestev med poljske kmete pa pruska vlada nikakor ne dovoli, tako da se Poljaki tudi na ta način ne morejo braniti proti nemški kolonizaciji. Kjer je bilo kaj tacega prej mogoče, to pruska vlada sedaj preprečuje na tak način, da poljskim kmetom ne dovoli nič zidati na novo kupljenem zemljišču. Pruska vlada ne dovoli Poljaku, da bi na svoji zemlji, na svoji lasti sezidal ne hišo za stanovanje, ne hlev, ne škedenj, ne kakoršnokoli gospodarsko poslopje, da, prepoveduje mu celo stara poslopja prezidavati in popravljati. Bistvo pojma o lastnini je na tak način bilo sprieno in poteptano, samo da se lažje germanizira. Tako daleč je že dospela narodna mržnja nemško-pruskega sistema. Z listinami je dokazano, da so poljske kmetске rodbine na Poznanjskem prisiljene stanovati na voze, kakoršne imajo potujoči komedijanti, ker bi drugače ne mogle izvrševati na svojih zemljiščih lastninske pravice, ker jim pruska vlada nikakor ne dovoli sezidati si hišo na svojih lastnih tleh! Ker je pruski človekoljubni zakonodajalec v naglici pozabil prepovedati tako premakljiva bivališča, je poljskemu kmetu dana možnost, da si postavi vsaj tako streho, sicer bi moral ali spati pod milim nebom, ali pa svoje posestvo Nemcu prodati.

Razprava v nemškem parlamentu o teh razmerah je vzbudila po vsej pravici veliko razburjenost. Poljski poslanec dr. Dziemkowski je vroče in resno apeliral na čast nemškega naroda ter ga pozival, naj odstrani nečast, ki ga vsled veljavnosti pruskih protipoljskih zakonov skrni. Ta poziv ni bil brezuspešen, kajti zastopnik

centra grof Praschma, govornik soc. demokracije Stadhagen in svobodomiseln poslanec Gothein, torej govorniki strank, tvorečih večino državnega zbora, so se izrekli jako ostro proti pruskemu izjemnemu zakonodajstvu.

Posebno soc. dem. posl. Stadhagen je z ognjevitimi besedami nevolje in ogorčenja izvajal, da stoji vse prusko kolonizacijsko zakonodajstvo v nasprotju s pravom, veljavnim v nemški državi. Razlaščenju poljske posesti ni nič drugega ko „sprosta tatvina na temelju zakona“. Ni ga zakonodajstva na svetu, ki bi stalo na tako nizki moralni stopnji in katero bi poviševalo nasilstvo pod masko narodne politike na pravo. Kdor na tak način uničuje pojem lastništva, se prav nič ne razlikuje od navadnega prikrivalca in tatn.

Posl. Gothein je tudi proglasil prusko eksproprijacijsko politiko za nezdržljivo s pravom nemške države. Komur je še kaj na tem ležeče, da bi Nemčijo na tujem še smatrali za kulturno državo, se mora taki politiki odločno upreti. Izjavil je v imenu svobodomiselnih strank, da bo glasoval za poljski predlog.

Danes se je nadaljevalo v debati o njem. Ako bode sprejet, kar je prav verjetno, bo to sicer konflikt med državnim zborom in Prusijo, zato bo pa to vsaj majhna zmaga zdrave pameti in smisla za pravičnost. Vse-nemški listi seveda divjajo in očitajo predsedništvu zbornice, da je dovolilo, da se je dolžilo prusko državo tatvine.

Ne samo Poljaki in drugi Slovani, ampak tudi ves izobraženi svet napeto pričakuje, kako bode nemški parlament odločil v tem vprašanju. Da bi le ne bili razočarani oni, ki še verjamejo v nemško kulturno vzvišenost in smisel za pravo!

Dostavek ured.: Poljski predlog je bil po dolgi in burni debati sprejet. Glasovalo se je po imenih in je bilo oddanih 189 glasov za, 132 glasov proti

LISTEK.

Izlet gospoda Broučka v 15. stoletje.

Češki spisal Svatopluk Čech. — Poslovenil Stanko Svetina. Dalje.

„Tu si lahko odpočiješ“, je rekel gostitelj, kazaje na posteljni monstrum.

„Kaj še, rajše splezam nekam na strop!“ je ušlo iz ust zlovoljnemu gospodu Broučku. „Da bi potem padel v spanju doli in si zlomil tilnik! In da se zadušim sredi leta v tem babilonskem stolpu pernic! Ne, bratec — mesto v tako galejo, rajše ležem na podlago.“

„Na podlagi bi morda ne ležal dobro“, je rekel mirno Janko od zvona (Morda! To ti je gostitelj! je pomislil z nejevoljo gost) in je peljal gospoda Broučka k dolbini v zidu, kjer je stala druga, manjša postelja, katere stranice so stale prav na podlagi, toda nad njo

so se tudi vzpenjali stebriči z baldahinom in zastori. „Ako ne maraš visoke postelje, imaš tu navadno. V njej boš gotovo dobro spal. Posteljna oprava je v redu: rjnha batistova, čista; pernica in pernata blazina, vajšna pukova, prevlaka nova. Ako bi te svetloba ovirala, zagrne postelj z zastori. In če nočeš vrhnje pernice, se pokrij s pregrinjačo ali lezi oblečen.“

„Toda ko se naspiš, se moraš preobleči“, je še dodal. V svoji spačeni obleki bi ne mogel iti med ljudi. Poddedoval sem obleko, ki se bo brez dvoma prilegala tvoji postavi. Je sicer najmanj štirideset let stara —

„Štirideset let!“ je ostrmel gost. Gotovo mora biti že taka, da bi je niti žid ne hotel zastonj.

„Je popolnoma dobra, skoro kakor nova.“

„Gotovo se šališ. Potem bi moralo biti vaše sukno iz železa in vaši krojači bi pomrli od gladi.“

„O, naši krojači živijo dobro

Štirideset let ni vendar mnogo. In ta obleka je ležala dolgo v škrinji. — K njej spada kapuca, plašč, suknjič in hlače. Tudi kako suknjo ti poiščem —

„Suknjo?!“ se je zgrozil gospod Brouček. „Kaj ti pride na misel. Menda me vendar nočeš preobleči za žensko?“

Domšik ga je debelo pogledal.

Toda gospod Brouček je ngovarjal dalje: „Ne prijatelj, s suknjo mi pa kar nehaj! Če že moram biti maškara, bogu bodi priporočeno; ampak v suknjo, ljubi moj, me ne spraviš. Saj bi se moral od sramu pogrezniti, ko bi kdo izmed mojih znancev zvedel, da sem jaz — Brouček — praški hišni posestnik — hodil v suknji!“

„Kaj praviš? Da je sramota hoditi v suknji, kakršno vidiš na meni in v kakršno se oblači vsak spodoben človek?“

Staročeško „sukně“ = slov. vrhnja suknja, župan, novočeško „sukně“ = slov. žensko krilo.

„Ah, — tole imenujete tudi s nknjo Mislil sem, da meniš —“

„Morda žensko suknjo? Povej mi? kje si se vzel na svetu, da niti ne veš o moških suknjah? Saj jo nosijo v Nemčiji, na Francoskem in drugod. Pošten človek bi se sramoval hoditi brez suknje, samo tako v hlačah kakor ti!“

„No, to je zame zopet nova stvar, da bi se sramoval kdo hoditi v hlačah. Toda ni je pomoči! Ako mora že biti, vzamem nase tudi to, čemur pravite suknja — toda povem ti odkritosrčno, da tudi ta moška suknja presneto malo pristojna moškemu.“

„Ne bom se s teboj pričkal o tem. Vsak rad tuje graja, a svoje hvali. Vsak je sebi najbližji, pravi star prevor. Pastimo torej prazne besede. Prinesem ti takoj ono obleko. Ali si morda tudi lačen in žejen?“

Dalje prib.

XI. — VIII. plačilni razred državnih uradnikov in učiteljstvo.

(Piše učitelj A. P.)
Dalje.

Otroka vzgajati je tudi vojna, vojna dobrega s hudim in ta vojna zahteva toliko inteligence in napora od vodij kot prava vojna. Namen militarizma je pa ves drug od namena šole. Vzgoja šole napravi iz človeka človeka, brez vzgoje bi bili barbari. Naloga učitelja je torej vzvišena, militarizem pa obsojajo — kar kažejo mirovne konference in dr. — dandanes trezni, pametni ljudje kot nepotrebno zlo, ki nalaga narodom preogromna bremena, ki teži človeštvo kot mora. In vendar, kaka razlika med plačo učiteljev in častnikov.

Pravijo, častnik potrebuje zvišanja plače, ker častniški stan bi naj bil prvi in častnik mora reprezentirati prvi stan. Gospoda moja, učiteljski stan se zaradi svoje važne naloge sme tudi imenovati prvi stan.

Nekoč je prišel kralj v šolo. Učenci so ga spoštljivo pozdravili, učitelj pa je le malomarno vzdignil svojo čepico in se ni zmenil za prisotnost veličanstva ter je poučeval svoj pot naprej. Ko je pouk minil in so otroci odšli, sta ostala kralj in učitelj sama v šoli. Tedaj se je pa učitelj odkril, spoštljivo pozdravil vladarja in se mu vdano priklonil. Začuden ga je vprašal kralj, kako to, da ga sedaj tako spoštljivo pozdravlja a prej se niti zmenil ni zanj. Učitelj se je opravičeval rekoč: „Prej Vas zaradi otrok nisem pozdravil, zakaj otroci ne smejo vedeti, da je še kdo več od mene. Jaz sem in moram biti v otroških očeh prva in najimenitnejša oseba, sicer izgubim toli potreben ugled in to bi bilo za pouk in deco slabo.“

Žal, da se je to vršilo v starodavnih časih, resnično pa je jedro te pripovedke, da moramo namreč imeti ugled, če hočemo uspešno poučevati in vzgajati. Človek pa le toliko velja, kolikor plača, plačati pa more le toliko, kolikor ima dohodkov. Od visokosti plače je torej odvisen ugled. In če se trdi, da častnik potrebuje zvišanja plače, ker mora reprezentirati prvi stan, potrebuje tudi učiteljstvo zvišanja plače, da more reprezentirati važnost svojega stanu, da si pridobi pre potreben ugled pri otrocih in ljudeh.

Zvišanje plač častnikom je baje državna potreba, ker država potrebuje dobro vojsko, a zvišanje plač učiteljstvu je tudi državna potreba, ker država potrebuje izobraženih državljanov. Izobraženo ljudstvo bolje izpolnjuje svoje državljanske dolžnosti, kakor pa neizobraženo in država ima tudi več dohodkov od izobraženega ljudstva kakor pa od neomikanega, ker pri prvem je trgovina, obrt itd. bolj razvita kot pri slednjem, kar da državi obilico davkov. Izboljšanje šolstva je gotovo tudi državna potreba. In če se trdi, da je od izboljšanja plač oficirjem odvisna sposobnost vojske, se z isto upravičenostjo lahko reče, da je od regulacije plač učiteljem odvisna sposobnost šole in sposobnost državljanov. In to po vsi pravici, zakaj učitelj, ki ima tako plačo, da mu ni treba hlastati po postranskih zaslužkih, bo posvečal vse svoje moči šoli, kakor je to tako lepo zamišljeno v § 55. drž. šol. zakona, in bodo njegovi uspehi večji, nego pomilovanja vrednega tovariša, ki mora svoje moči tratiti z drugimi opravili ter pride — ker živi v pomanjkanju — zaradi slabih razmer slabo razporejen v šolo.

Dalje prihodnjik.

Dnevna kronika.

o Štaj. eskopmt. banka plačuje letos 8% dividendo, to je 32 K za delnico.

o Ustanovni občni zbor društva uradnikov jugoslov. denarnih zavodov se vrši, kakor čitamo v „Zadrugi“, v nedeljo, dne 7. marca v Ljubljani. — Društvo bo zastopalo stanovske koristi zadrugnih, hranilničnih in bančnih uradnikov.

o Štaj. kršč. socialci kandidirajo za dež. zbor tudi po mestih, dosedaj izključni domeni nemške „ljudske“ stranke. Za mestni volilni okraj Liezen-Gröbmung so postavili kandidatom nekega pl. Seckendorffa.

o Prvi vlak skozi visoke Ture je vozil minul petek. Kakor smo že poročali, se promet na turski železnici odpravi sredi poletja.

o Mariborska podružnica „Svobodne šole“ je imela včeraj v gambrinovi dvorani svoj občni zbor. Govoril je soc. dem. drž. posl. Seitz o predmetu: „Kaj so napravili klerikalci iz državn. šolskega zakona?“

o Slovanske in nemške kmet. zadruge v Avstriji. Koncem l. 1907. smo imeli Slovani v Avstriji 3951, Nemci pa 3270 kmet. zadrug; Slovanske se dele tako: Čehi 2166, Poljaki 822, Slovenci 562, Hrvati 206, Rusini 176 in Srbi 181. Kakor smo že enkrat poročali, ko smo omenili število jugosl. zadrug v Avstriji: mi Slovani se gospodarski organiziramo in utrjujemo; ker je pa gospodarska moč predpogoj politične, moramo postati sčasoma politično najmočnejši faktor v Avstriji.

Politična kronika.

a Položaj. Vesti, da so češki poslanci ministerskemu predsedniku izjavili, da so pripravljeni ne ovirati razprave o vladnih predlogih, ako baron Bienenrth v najbližjem času odstopi, so neresnične. Poslanec Udržal je v imenu čeških agrarcev poročal o mišljenju svoje stranke ter zahteval, naj v bodoče ministerski predsednik ne vabi več zastopnikov posameznih čeških strank na posvetovanja, ampak parlamentarno komisijo zveze čeških strank. Posl. Udržal je vprašal bar. Bienenrtha, ali je povabil tudi češke radikalce na posvetovanje. Ko mu je bar. Bienenrth odgovoril, da tega ni storil, je izrazil p. l. Udržal svoje začudenje nad tem, da načelnik vlade ni povabil čeških radikalcev, ko se vendar pogaja z posl. Wolfom, Pacherjem in Irom. Včeraj se je baron Bienenrth posvetoval z zastopniki Mladočehov in posl. Masarykom. Ti so mu izjavili, da Čehi smatrajo ministerstvo, v katerem sede ministri Schreiner, Weisskirchner, Stürgkh in Hohenburger za odločno Čehom in Slovencem sovražno, ter da ostanejo proti njemu v opoziciji. Ne češki agrarci ne Mladočehi se niso min. predsedniku obvezali v nobenem obziru ter so izjavili, da bodo svojim strankam o pogajanjih poročali, o taktiki bode pa sklepala zveza čeških strank oziroma Slovanske jednote. „Union“ priporoča, naj bi se kakor za Körberjeve dobe predloga o rekrutih izključila iz obstrukcije ter naj bi se tudi proti predlogu o podržavljenju železnic, ki odgevarja programu čeških strank, ne delala opozicija.

a Avstro-srbski spor. Ruski poslanik Sergjejev je oficijelno izjavil srbskemu vnanjemu ministru vnanjih reči, Milovanoviću, da ruska vlada prijateljski svetuje srbski vladi, naj se formalno odreče vsem teritorialnim koncesijam in zahtevi, naj se Bosni in Hercegovini podeli autonomija, ker bi evropske velesile teh srbskih zahtev nikakor ne mogle podpirati. Istega dne popoldne so diplomatski zastopniki Anglije,

Francije, Nemčije in Italije dale srbski vladi službeno isti prijateljski svet. Na to se je sešlo srbsko ministerstvo na posvetovanje ter je pod predsedstvom kralja Petra izjavilo, da Srbija ne more preklicati zahteve, ki jih je srbska skupščina v znani resoluciji postavila glede teritorialnih koncesij in autonomije Bosne in Hercegovine. Ta sklep srbske vlade je napravil v inozemstvu in še posebno na Dunaju prav neprijeten utis. Po izjavah srbskih poslankovinsrbskega vnanjega ministra jesoditi da srbska vlada s tem ni nameravala doseči družega ko to, da bi se celo vprašanje predložilo konferenci velesil. Te naj odločijo in Srbija se bode skupnemu odloku pokorila. Minister Milovanović pojasnjuje ta sklep tudi s tem, da je ministerstvo vezano na sklep skupščine, katera je sklenila, naj se te srbske zahteve predložijo konferenci v rešitev. Po vsem tem soditi se bode kljub vsem neprijetnostim in nasprotstvom vendar še našla pot mirne rešitve tega spora, ki je tako dolgo vznemirjal evropsko javnost. Srbija sedaj vidi, da so zahteve skupščine neizpolnjive, zato se bode še o pravem času zadovoljila s tem, kar se da doseči — to je z gospodarskimi koncesijami.

d Slovanska jednota. Parlamentarna komisija Slovanske jednote in zveze čeških klubov bode imela danes skupno sejo, v kateri se bode sklepalo o opozicionalni taktiki.

d Zveza čeških klubov se je v svoji včerajšnji seji pečala z vprašanjem o izvolitvi novega predsednika. Češke stranke so odločno zato, da se slovanska večina v parlamentu odločno upre proti izvolitvi kršč. socialca dr. Pattaia za predsednika ter priporoča, naj se storijo potrebni koraki, da bi se na to mesto izvolil Slovan. Omenilo se je kandidaturu prof. Masaryka na predsedništvo. Ta predlog je bil simpatično sprejet. Treba bi bilo pridobiti za to še Rusine, Poljake in češke socialne demokrate.

d Ogrski bančni odsek je imel 2. t. m. svojo sejo, v kateri je koalicijska vlada s svojim predlogom sicer formalno zmagala, a v resnici bila porazena. V tej seji se je jasno pokazalo, da je koalicije konec in da so skrajni neodvisnjaki in zagovorniki samostojne ogrske državne banke gospodarji položaja. O bančnem vprašanju je referiral posl. Hollo. Referat je bil jako dolg ter je trajal 3 ure. Posl. Hollo koncem svojega referata stavi predlog, naj se, ako se pogajanja o ustanovitvi kartelne banke razbijejo, osnuje samostojna ogrska državna banka. Na to je vstal ministerski predsednik Wekerle ter je zelo zmerno in oprezno zagovarjal načelo, naj bi ogrski bančni odsek tako dolgo vstavil nadaljna razpravljanja o bančnem vprašanju, dokler ne bodo pravkar začeta pogajanja med obema vladama končana. Tako postopanje je v vseh parlamentih običajno in je tudi potrebno, ker bi sicer nasprotujoči sklepi bančnega odseka lahko preprečili normalni razvoj pogajanj vladnih komisij. Ta skromna želja ministerskega predsednika je vzbudila v ogromni večini bančnega odseka največji odpor. Nastal je tak nemir in trušč, da je Wekerle s težavo zaključil svoj govor. Še večjo opozicijo je vzbudil Szell, ki je, kakor Wekerle priznava, avtoriteta v bančnem vprašanju, pa je tudi zagovornik kartelne banke. Da bi rešil situacijo, se oglasi trgovinski minister Kossuth ter pravi, da je za svojo osebo pristaš in zagovornik samostojne ogrske državne banke, da je pa s svojimi ministerskimi kolegi solidaren in prosi, naj se ne delajo vladi v tem obziru težave.

Ako bi se pogajanja o kartelni banki razbila, bode Kossuth za to, da se nemudoma začne akcija za samostojno ogrsko banko. Vse to ni napravilo utisa na večino bančnega odseka; razni govorniki so odločno zahtevali, naj odsek brez vseh ozirov na pogajanja med vladami nadaljuje svoje delovanje. Po dolgi debati je bil sprejet predlog posl. Hoitsya, naj se prepusti predsedniku bančnega odseka gr. Bathyanju, da po svoji razsodnosti sam določi dan, kdaj naj se skliče prihodnja seja bančnega odseka. Da bi koalicijska vlada ne bila v nejasnosti o mišljenju večine v odseku, je izjavil gr. Bathyan, da ako bode mogel po svojem prepričanju ravnati, skliče sejo že v najbližjih dneh. Ta dogodek nam priča, da na Ogrskem ne velja več ne razsodnost ne strokovno znanje, ne upoštevanje dejanskih gospodarskih razmer — ampak šovinizem v vsem in povsod. Koalicija je dejanski razbita. Koalicijski vladi so določeni še trije ali štirje dnevi, potem napoči kriza ter navstanejo brzokone novi razpori med krono, ki nikakor ne more sprejeti načrta o samostojni banki in med parlamentom, v katerem ima sedaj predsednik zbornice Jasth glavno besedo. Dejstvo, da ta gospoda baš v tem trenutku, ko je vnanji in notranji poležaj Avstro-Ogrske v resnici težaven, iz golega šovinizma in lahkomišelnosti provocira take hude krize, nam priča, da so „državo vzdržujoči“ elementi Nemci v Avstriji in Madžari na Ogrskem kaj nezanesljivi nositelji državne ideje ter da je že skrajni čas, da se država tu in tam postavi na širšo in zanesljivejšo podlago s tem, da se državna uprava in parlamenti v resnici demokratizirajo.

Štajerske novice.

v „XI. — VIII. plač. razred državnih uradnikov in učiteljstvo“. Sprejeli smo na neki pasus v tem članku, ki govori o certifikatistih, že več odgovorov. Jednega smo včeraj priobčili in mislimo, da bode zadostovalo. K tej polemiki pripomnimo z naše strani, da priobčujemo vselej tudi naravnost si nasprotujoča mnenja sine ira et studio. List je vsem, ki se hočejo v javnosti o kaki stvari oglasiti, na razpolago.

b Smešno obrekovanje. Kadarkoli kje klerikalci pri obč. volitvah propadejo — pišejo o zvezi „Narodne stranke“ z nemškutarji in štajercijanci. — To se je doslej redoma zgodilo, kakor so tudi kaki kaplani redoma na koncu napisali patetično frazo: tej stranki boj vseh pravih rodoljubov. Malo je menda na Sp. Štajerskem tako omejenih ljudi, da bi to klerikalcem verjeli! Da bi mi svoje rodoljubje javno hvalili in zagovarjali, nam ne pade na um; nismo klerikalci! „Straža“ nam naj raje pojasni, kako je s skladom za obmejne Slovence? Potem bomo dalje govorili o „rodoljubju“ klerikalne barve.

b Iz justične službe. Imenovalo je višje deželno sodišče v Gradcu za avskultante gg. pravne praktikante dr. A. Stuheca v Gradcu, dr. Vl. Derča, Iv. Kralja, Ernesta Chama in J. Konda v Ljubljani, Alojza Nendla v Celju in Aleka. Poznika v Novem mestu.

v Iz sodne službe. Prestavljen je iz Gradca v Celje c. kr. avskultat dr. Adolf Lenard.

a Glasbena šola Ljubljanske glasbene matice v Celju priredi svoj prvi koncert dne 7. marca t. l. ob 7. uri zvečer v veliki dvorani Narodnega doma. Blagajna se odpre ob 6. uri, kjer se bodo dobivali tudi programi po 20 h. Simfonija Veltava izvajala se bo na štirih glasovirjih.

v Volitve v celjski občinski odbor se vršijo dne 16., 17. in 18. marca.

v „Dijaški kahinji v Celju“ je daroval g. prof. M. Suhač v Celju 10 K mesto venca na krsto pokojnega g. Ferdinanda Simonetti-ja, zlatarja v Ljubljani.

v Predavanju „Zveze narodnih društev“. Jutri, v petek, bo predaval v „Čitalnici“ g. dr. A. Dolar o „slovenski moderni literaturi“, posebno o Zupančiču.

Iz Celja. Včeraj ob 6. h zvečer sprehajalo se je po Glavnem trgu nekaj slovenskih dijakov. Tu se pripeti enemu, da spodrsne in pade. V tistem hipu pride mimo gostilničar D. (ki ima na Glavnem trgu svojo gostilno in ki rad vidi, da so ob nedeljah napolnjeni prostori s slovenskimi kmeti.) Dijak, ki je padel, ni videl tega mimo priti, ter je s svojim padcem istega nalahno udaril. To je pa vročokrvnega Nemca tako razjezilo, posebno pa, ker je še slišal slovensko govoriti, da je stopil med one dijake, ki mu niso nič storili, ter je enemu izmed teh prisolil krepko zausnico s pristavkom „verdammte Banda“. Častno za kulturonosca! Radovedni smo, ali celjska policija dovoljuje preganjanje Slovencev na ulicah?

v Prostovoljna požarna bramba Trg Št. Jur je dobila iz privatnega premoženja Nj. Veličanstva 120 kron podpore.

v Iz Vojnika. Strme smo se vpraševali, kaj more neki biti, da je letal naš občinski sluga od hiše do hiše, zbirat verne nemške ovčice in še le po daljšem vpraševanju se nam je reklo, da pride glasoviti gospod Marckhl nam povedat, kako se je potegoval v drž. zboru za naše zatirano nemštvo in da bi nas vzpodbudil k novemu življenju za mater Germanijo. Mislili smo si, sedaj se bojo povabili vsi tisti, kateri so v zmoti, nadjajoč se od njega bogve kaj, oddali njemu svoj glas; pa zmotili smo se, kajti mož, ki je ljudi skupaj bobnal, je rekel, „ne smemo povedati vsakemu zadnjemu zidarju in čevljarju, da bi nam pri zborovanju kake sramote ne delal“, ali po domače rečeno, da bi g. poslanca ne vprašal kaj je on že za nas storil. Kadar je Marckhl glasove potreboval so bili vsi dobri, da so mu oddali svoj glas, sedaj se jih pa sramuje in je prezira.

Tadi dež. odbornik Stallner je prihitel v Vojnik. Menda naši purgarji nimajo moža, ki bi imel sposobnost predsedovati takemu „shodu“. Marckhl je dolgo kvasil, kako dobro da gre v Avstriji nam Slovincem, vsaka vlada nam je šla na roko, samo sedanja je spoznala, da imamo že preveč. Samo če neki že ne bo za Nemce prepozno! Obiral je naše srednje- in visokošolsko vprašanje, seveda po svoje, kakor le on zastopi. Zaletaval se je strastno v slovenske poslanca, posebno v gg. Hribarja, Ploja in Robleka, kateri v državnem zboru niso tistih nazorov kakor on. Da bi govoril, kaj je storil za obrtnike, delavce in posestnike svojega volilnega okraja, na to mož ni mislil. Je iz zelo umljivih vzrokov na to — pozabil. Kaj nam pač pomaga to nesmiselno hujskanje proti slov. šolstvu? Mi bi radi imeli od svojega poslanca praktičnega dela — in tega Marckhl ne razume. Druge nesreče ni bilo. Njegovi volilci, kateri niso bili povabljeni na shod, si bojo pa menda zapomnili; kdaj jih gospoda rada ima: če jih namreč potrebuje.

v Občinski odbor kokarski v Savinjski dolini je v svoji seji dne 1. sušca t. l. soglasno sklenil odposlati na c. kr. ministerstvo za zunanje zadeve na Dunaj sledečo ekspresno pismo:

„V imenu vsega prebivalstva občine Kokarje zahtevamo, naj se opusti

nameravana ekspedicija avstrijske vojske v Srbijo. Mi smo proti vsaki vojni; kajti vojna neizmerno škoduje kmetijskemu gospodarstvu, trgovini, obrti, družinam, davkoplačnikom, vsem občanom, sploh vsem narodom in celi državi. Spor s Srbijo se naj poravnava mirnim potom.

O vojni naj odločnje državni zbor in Njegovo Veličanstvo. Ne dovolimo, da bi se z našo krvjo in davkom igrale posamezne glave zunanje državne politike!“ — Ekspresno pismo se je odposlalo dne 2. sušca.

v Posledica pretepa. V Golobovi gostilni v Sp. Dupleku so se stepili 21. febr. fantje. Pri tem je kmečki fant Zavernik iz Žiteče vasi vinič. fanta Zorka iz Zimice tako nesrečno udaril s polenom, da je 28. febr. umrl.

v Na gostiji g. J. Goršiča iz Središča z gđ. Miciko Kolaričevo iz Jastrebec se je nabralo za Ciril-Metodovo družbo 6 K.

v V Sp. Gašteraju so zmagali pri obč. volitvah v 3. in 1. razredu nemškutarji.

v V Narapljah je dobil gostilniško koncesijo tamkajšnji trgovec gosp. Jakob Planinc.

v Hans pl. Wosehnagg je po poročilu graškega soc. lista imenoval obrtnike parazite na kapitalizmu. V kratkem bo pa lovil glasove teh „parazitov“.

v Iz Trbovelj. Odbor „Sokola“ v Trbovljah se najiskrenejše zahvaljuje bratskim društvom v Celju, Zagorju in Hrastniku za ljubeznjivo kumovanje ob njegovi ustanovitvi v nedeljo dne 28. februarja 1909. V posebno čast in bodrilo pa si šteje dejstvo, da sta občnemu zborovanju prisostvovala podstarosta „Sokolske zveze“ brat dr. Sernec in načelnik celjskega „Sokola“ brat Smertnik. Oba sta v krasnih, prepričevalnih besedah povdarjala korist in stremljenje sokolskih društev in si s tem v polni meri pridobila srca naših najmlajših a navdušenih „Sokoličev“. Čvrst poedinec — čvrst narod! V drugi vrsti moramo pohvalno omeniti tudi „Pazniško delavsko društvo“, ki je s svojo odlično godbo in „Pevsko društvo“, ki je s svojim divnim petjem veliko pripomoglo, do lepe bratske zabave, ki se je razvila po občnem zboru. Na zdar!

v Iz Sv. Štefana. Zahvala. Sl. posojilnica in hranilnica v Šmarju in sl. okr. zastop istotam sta blagovolila podariti tukajšnji šolski knjižnici 1 več leposlovnih knjig, zakar se jima iskreno zahvaljujeta šol. vodstvo in krajni šol. svet pri Sv. Štefanu.

a Iz Pišec. Vsi so prihajali, njega ni blo. — Koga? Dr. Benkoviča. — Kam? V Pišce. — Naši zvezarji so vsi iz sebe, ker se je shod ponesrečil. Mislili so da bodo v novi šoli dobili prostor, ali up je splaval po vodi. Dovolj žalostno je, da ne vejo postave, da se v šoli ne smejo politični shodi prirejati, ampak le poučni in gospodarski. A njihov namen je bil za hujskarijo. Seve, „prokleti liberalci“ so krivi. Torej vidijo, da imajo leti tudi nekaj moči. Preklinjanje „pobožnih“ zvezarjev pa jih ne dosega. Tistemu gospodu, ki nima družega dela, da ljudi v prodajalni hujška, svetujemo, da naj miruje, ter našo stranko in našo posojilnico v miru pusti, drugače bomo temeljito obračunali z njim. Sploh pa naj triperesna debela pišečka detelja le miruje v lastni koristi; kdor ima maslo na glavi, naj ne hoši na solnce. Dalje se že drugič pomenimo. — Na Bojsnem so imeli občinske volitve, pri katerih so izmed 12 odbornikov 4 naprednjaki in 1 soc. demokrat. Tam ni vse čisto. V Pišecah bojo letos tudi občinske volitve.

v Iz Žetal pri Rogatcu. Poučni tečaj, ki ga je tukaj priredila „Zveza

narodnih društev“, je izborno uspel. Vkljub delavniku se je zbralo jako mnogo poslušalcev in poslušalk, ki so pazno sledili izvajanjem govornikov. — Tudi igralci in igralke, pevci in godci so častno rešili svojo nalogo, da smo se kar čudili napredku, ki so ga dosegli v tako kratkem času. — Obširno poročilo priobčimo prihodnjič.

v Razpisano je mesto def. učiteljice v Svičini, p. Zg. sv. Kungota. Tri-razrednica, 2. pl. r. Prošnje do konca meseca marca.

b Nemci za „Schulverein“. V majhni gorski vasi Wald pri Ljubnem na Zgor. Štajerskem se je ustanovila podružnica nemškega „Schulvereina“. V odbor sta izvoljena katoliški in — protestantski župnik.

b Občina Slatina se bode odslej po dovoljenju ministerstva za notranje zadeve imenovala „Kopališče Rogaška slatina“.

b G. Vladimirja Pušenjaka bi vprašali, kako ga je imenoval v hotelu „nadvojvoda Ivan“ v Mariboru odličen vodja klerikalne stranke in zakaj ni tožil?

v Še enkrat poštne razmere v Ormožu. Pred kratkim je „Nar. Dn.“ objavil razmere, ki vladajo na ormoški pošti. K temu je dostaviti še sledeče: Dostikrat se zgodi, da se pošlje pošta, namenjena k Sv. Miklavžu, k Sv. Tomažu ali kam drugam, od koder drugi ali tretji dan srečno dospe na pravo mesto. V tem tednu se je to pripetilo že vdrugič. Pisec teh vrst je dobil 23. febr. pismo z jasnim naslovom „Sv. Miklavž pri Ormožu“. To pismo se je iz Ormoža poslalo najprej k Sv. Tomažu — dokaz temu pečat ondodne pošte — in po tem ovinku je prišlo k Sv. Miklavžu. V soboto, dne 27. febr., pa so izostali vsi slovenski in nemški časniki, dočim so se pisma dostavila. Kam pa so ta dan izginili časniki? Seveda se bode gospa Martinz zopet izgovarjala, kakor pred leti, ko sta se tozadevno pritožila dva gospoda!

To se pa ne zgodi morda enkrat v letu, ampak ponavlja se skoraj večkrat na mesec. Kolikokrat pride cela vreča z Tomaževsko pošto k Sv. Miklavžu! Dolgo smo molčali, a zdaj ne bomo več! Pozivljamo poštno ravnateljstvo, da napravi tem razmeram za vselej konec in tiste, ki ne znajo ali nočejo ločiti „Sv. Miklavža“ od „Sv. Tomaža“, pošljete ja, kamor slišijo. Čemu nas mučite z uradnicami, ki niso zmožne slovenščine, ker imamo naših dovolj?

v Ruše. Minulo nedeljo se je vršil tukaj občni zbor Podravske podružnice Sl. plan. društva. Kljub slabemu vremenu se je zbralo krog 40 članov tega društva iz Maribora, Smolnika in Ruš, ki so z zanimanjem poslušali društvena poročila ter končno izrazili priznanje odboru na res vrlem delovanju. Zanimivi so bili podatki zadevajoči Ruško koč. Predsednik je naznanil, da bode tudi drugo leto oskrbnica te koč. turistom že dobro znana gospa Ivana Sernčeva, kateri se ima društvo zahvaliti, da si je pridobila koč. celo pri hudih naših nasprotnikih dobro ime. To se je vzelo z veseljem na znanje. Po dokončanem shodu zapeli so izborni pevci par „planinskih“ in zdelo se nam je, da si gasimo žejo pod stoletnimi holkami pri Ruški koči. Mismo pa se samo veselili, ampak smo se spomnili tudi narodne dolžnosti ter na navdušeni poziv vrlega „planinskega Korina“ zložili 18 K, od katerih dobi polovico naš ljubi „Ciril“, polovico pa „bajta“. Živelci planinci!

Kranjske novice.

o Občinska seja v Ljubljani 2. t. m. Sprejel se je predlog odseka, da se povabi vodstvo električne cestne že-

leznice, naj ustreže zahtevam glede izboljšanja položaja svojim uslužbencem v smislu tozadevne resolucije, sklenjene na shodu N. D. O. — Sklene se ustanoviti službo mestnega šolskega zdravnika s 1. sept. t. l. Njegov delokrog bi segal tudi na zavod v Rakovniku.

o Odložil je mandat obč. svetovalca podžupan Ljubljane dr. Karl vitez Bleiweis. Bil je 34 let član obč. sveta, še takrat, ko je bil po večini v nemških rokah.

o Dopolnilne volitve v ljubljanski občinski svet se vrše 19. t. m. za III., 21. t. m. za II. in 23. t. m. za I. razred.

o Mesto v upravnem svetu Mestne hranilnice je odložil dr. Ivan Oražen, ker je smatra nezdružljivo s svojimi drugimi javnimi posli.

o Julij Mazelle — oproščen. — Pred novomeškimi porotniki se je včeraj zopet izkazala vsa perfidnost klerikalnega političnega boja v najgrši luči. Oblatili so l. 1907. moža poštenjaka, da so tako pripomogli svoji kreaturi do zmage pri drž. zbornih volitvah. Julij Mazelle iz Gradca (ne Gradca!) je bil včeraj pred porotnim sodiščem v Novem mestu soglasno oproščen.

o V Krškem v prostorih gosp. K. Šenerja se vrši v nedeljo 7. t. m. shod narodnonapredne stranke.

o Zvišanje kazni. 14 letni Josip Kadunc je vrgel 20. sept. kakor lešnik debel kamenček v smeri proti neki vojaški patrulji. Prvo sodišče ga je obsodilo na 14 dni zapor. Drž. pravdnik pa je prijavil vzklic in najvišje in kassacijsko sodišče je obsodilo Kadunca v enomesečni zapor. — Taka „sapica“ pihlja pod Hochenburgerjem proti Slovincem. Kdaj neki se bodo nemškim tolovajem in tatovom v Ptuj, Celju in Mariboru zvišale kazni?

Koroške novice.

d Imenovanje. Finančni komisar Emil Weiss je imenovan finančnim tajnikom v območju fin. direkcije v Celovcu. — Deželnovladnim svetnikom je imenovan ob priliki vpokojenja celovski okrajni glavar Oton Schlagenhauser.

d Na Koroškem zapada vedno večji sneg. Skoro ves promet je ustavljen. Pri Beljaku je zasul snežni plaz 8 delavcev. 7 so jih rešili.

d Nemški kandidatje na Koroškem. V splošni kuriji: Celovec mesto, Celovec okolica, Velikovec, Dobrlavas, Pliberk, Železna Kapla: dr. G. vitez Metnitz; Št. Vid, Svinec, Althofen, Krka, Breže, Wolfsberg, Št. Pavel, Št. Lenart: Filip Grössbauer; Beljak — Paternion — Trbiz — Podkloster — Rožek — Borovlje: Peter Brugger, ravnatelj v Celovcu; Špital — Sovodenj — Milštat — Zg. Borovlje — Winklern — Šmohor — Koče — Feldkirchen: profesor dr. Oton Steinwender.

Primorske novice.

o Laška realna gimnazija se osnuje v Gorici. Drž. posl. Faidutti in Bugatto sta predložila pred časom deželnemu šolskemu svetu prošnjo za ustanovitev take gimnazije z laškim učnim jezikom. Dež. šol. svet se je izrekel ugodno za prošnjo in jo poslal naučnemu ministerstvu s priporočilom.

o Volitve v predstojništvo delavske zavarovalnice zoper nezgode v Trstu v IV. kategoriji, v kateri so prvokrat zmagali Slovenci, a je bila volitev razveljavljena, se vrše 31. t. m.

o Posebno trdnjavsko poveljstvo (Sperrkommando) se ustanovi na Koroškem. Podrejene mu bodo trdnjave Malborggeto, Rablj, Predil in Bovec. Poveljnik bo v Beljaku.

o Tako ne gre! Poreški škof Flapp je izdal pastirski list v italijanskem in hrvaškem jeziku. V italijanskem je jezik vzoren, v hrvaškem pa je nič manj ko 260 napak. To je celo „Slovenca“ preveč, zato izraža „skromno“ misel in mnenje: tako nikakor ne gre!

o V Goriški okolici in furlanski nižini se bodo vršili vojaški manevri.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Vojska ali mir?

Belgrad, 4. marca (Brz. „Nar. Dn.“) Avstrijski poslanik grof Forgach je danes dospel sem.

Sarajevo, 4. marca (Brz. „Nar. D.“) Iz Srebrenice javljajo, da so včeraj predpoldan v Žiljebacu ob Drini streljali Srbi iz zasede na žandarmerijsko patroljo. Postajevodja Kovačević je bil začet do smrti.

Sarajevo, 4. marca (Brz. „Nar. D.“) Iz Zvornika poročajo, da se je včeraj zjutraj na „štrafune“ v Glavičici ob Drini s srbskega brega močno streljalo. Iz bosanske strani se je streljalo nazaj. Vseled teme se učinka ni moglo videti.

Belgrad, 4. marca (Brz. „Nar. D.“) Francoska vlada je prepovedala vsak prevoz vojnega materiala za srbsko vojsko, ki ga je naročila Srbija v Belgiji.

Petrograd, 4. marca (Brz. „Nar. Dn.“) Vladni krogi pravijo, da ruska vlada še ni dobila oficijelnega odgovora na svoj prijateljski nasvet srbski vladi. Vendar se splošno sodi, da bo odgovor ugoden.

Belgrad, 4. marca Brz. („Nar. D.“) Minister zunanjih zadev Milovanović je poklical k sebi urednike vseh srbskih časnikov in jim je rekel, da bo odgovor srbske vlade na nasvet ruske vlade v vsakem oziru miroljuben in prijateljski, v kolikor pač dopuščajo interesi Srbije. Zato ni vzroka za nikako razburjenje.

Po svetu.

o Ustrelil se je na Dunaju topničarski polkovnik Simon Borota vitez Budabran. Nekaj dni pred imenovanjem za generala ga je zadela kap, da je postal za službo nesposoben, kar ga je tako potrl, da se je ustrelil. Ranjki je bil zaveden Srb, doma iz Slavonije.

o Zaradi npravnih hudodelstev zasleduje okr. sodišče v Bludencu (Predarlsko) župnika Petra Schmidingerja, ki je zbežal.

d Snežni plaz je pri Laufranu na Tirolskem zasul 25 vojakov in 6 častnikov od polka deželnih strelcev, med temi poveljnika polka samega.

d Ministranti štrajkajo v Frohnstättenu na Bavarskem. Zahtevajo večjo plačo.

o Protestni shod proti nasilju nemških radikalnih buršev na dunajski univerzi, zlasti pa v bolniškem društvu, je sklicalo 40 dijaških društev.

d Na 3 leta težke ječe je bil včeraj obsojen v Hebu 27 letni uradnik Kopf, ki je v Littengrünu ustrelil svojo ljubimko Renz, ki ni hotela o njem ničesar več slišati.

Slovanski zapiski.

d Ban Rauch je bil včeraj v avdijenci pri cesarju.

d Zakon o bolniškem delavskem zavarovanju za Bosno je cesar potrdil.

d Madžarizacija na Hrvatskem se nadaljuje z vso brezobzirnostjo. Zdaj so privzeli v ta krog tudi vojaške šole. Izšla je odredba, da lahko aspiranti madžarske narodnosti delajo sprejemni izpit v madžarskem jeziku, oni drugih narodnosti pa v maternem jeziku, a samo takrat, če so v komisiji člani večji dotičnega jezika. — Za vse madžarske šole na Hrvatskem se nastavi poseben šol. nadzornik, seveda Madžar.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

Prišel se je včeraj. Obtožencev je 53. Toženi so po § 58. k. z. zločinstva veleizdaje, češ, da so delali na odtrganje Hrvatske in Slavonije od avstro-ogrške monarhije in na priklonjenje teh dežel kraljevini Srbiji. Za vse je predlagana kazen smrti.

Senat je sestavljen sledeče: predsednik je Josip Tarabochia, podpredsednik sodnega stola, votanti pa svetniki Pavel Pavešić, Ljudevit pl. Čekuš, dr. Sigismund Fink in Fr. Maixner. Javno obtožbo zastopa drž. odvetnik dr. Accurti.

Prijavilo se je 35 zagovornikov obtožencev, med njimi 21 Hrvatov. — Sodni dvor je odklonil na zahtevo drž. odvetnika 5 zagovornikov, ki pripadajo radikalni stranki, ker so „sumljivi veleizdaje“.

Pozvanih je od strani obtožitelja 272 prič. Branitelji so predlagali 250 prič, katere je pa sodni dvor odklonil.

Včeraj se je začela čitati obtožnica. Prišlo je do nekoliko burnih prizorov.

Narodni gospodar.

Proti večernemu pouku v obrtnih in nadaljevalnih šolah.

o Obrtna zadruga mizarjev in strugarjev v Brnu je podala tozadevno na ministerstvo za javna dela obsežno dobro utemeljeno vlogo, v kateri med drugim zahteva glede časa pouka: v celi učni dobi ne manj kot 550 in ne več kot 650 poučnih ur in sicer: a) za učence s 3 do 4 letno učno dobo pripravljalni tečaj 100 ur. Pouk v nedeljo od 8. do 12. ure dop.; b) učenci z 2 letno učno dobo in ki pripravljali-

nega tečaja ne potrebujejo, stopijo takoj v 2 letni nedeljski pouk. Za te in za one, ki so že obiskovali pripravljalni tečaj, znaša število učnih ur ob nedeljah 20 v dveh letih. Ti učenci morajo ob koncu svoje učne dobe, ev. pred nje potekom (samo pri onih s 4 letno učno dobo) obiskovati 2 mesečni dnevni tečaj s 350 učnimi urami. Ta pouk se vrši dnevno od 8.—12. ure dop. in od 2.—6. ure pop.; teoretični pouk je od 8. do 12. in od 4. do 6. ure, ponavljalna šola s praktičnimi vajami v zvezi z izkušnjo iz predmetov pa od 2. do 4. ure pop.

Dvomesečni dnevni tečaj (pomočniški tečaj) naj bi bil vedno ob času oproščevalnih kvartalov, torej: 1. februar-marec, 2. maj-junij, 3. oktober-november, 4. december-januar.

Tržne cene.

3. marca.

Dunajska borza za kmetijske pridelke: Cene pšenice, rži in koruzi so se dvignile za 5 v, oves nespremenjen. Konzum slab. V ječmenu sploh nič prometa.

Produktni trg. Pariz: moka za tekoči mesec 31'05, moka za prihodnji mesec 31'25, moka za maj — junij 31'60, moka za maj — avgust 31'85, pšenica za tekoči mesec 24'10, pšenica za prihodnji mesec 24'35, pšenica za maj — junij 24'75, pšenica za maj — avgust 24'70, rž za tekoči mesec 16'65, rž za prihodnji mesec 16'75, rž za maj — junij 16'85, rž za maj — avgust 16'85.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 23'—, za oktober — december K 21'90. Tendencia mirna. — Vreme lepo.

Sladkor. Trst: Centrifugale Pilés prompte K 29— do 30—, za v dobavi K 29³/₄ do 30⁵/₈. Tendencia mirna.

Budimpešta, 3. marca. Pšenica za april 13'45, pšenica za maj 13'15, pšenica za oktober K 11.17, rž za april K 10'31, rž za oktober K 9'37, oves za april K 8'70, oves za oktober K —, koruza za maj K 7'39. Pro-met 12.000 met. st.

Budimpešta, 3. marca. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 139 do 140 vin., mlade, srednje 139 do 140 vin., mlade, lahke 139 do 140 vin.; zaloga 20.099 kom.

Listnica uredništva.

M. N. Ljubljana: Pride takoj, ko končamo serijo „XI.—VIII. p. r. itd.“ Zdravi!

Potrudimo se, da notice v „Nar. Dnevniku“ tičejo se trgovca Preaza v Rogatcu ni pisal g. J. Kostanjšek, trg. sodnik tvrdke Berliag in da tudi ne stoji v nobeni zvezi z njo. Uredništvo.

Spretnega

solicitatorja

zmožnega stenografije, sprejme takoj dr. R. Pipuš, odvetnik v Mariboru. 137 3-2

SUKNA

in modno blago

.. za obleke ..

prilporeča firma

Rarel Kocian

tvornica za sukno v Humpolcu na Češkem.

Tvorniške cene. Vzorci franko.

112 50-9

Naznanilo in priporočilo!

Usojam si vljudno naznaniti, da sem se kot domačin naselil v Celju kot

stavbeni in galanterijski klepar.

Svojo delavnico imam v hiši štev. I. Dolgopolje (Langenfeld). — Vsa v mojo stroko spadajoča dela bodem izvrševal točno in solidno ter po najnižjih cenah. — Sprejemam tudi vsa popravila. Priporočam se za naklonjenost in prav obila naročila ter obljubljam, da se bodem vedno vestno trudil zadostiti vsem na me stavljenim zahtevam.

64 Z odličnim spoštovanjem vdani 4-1

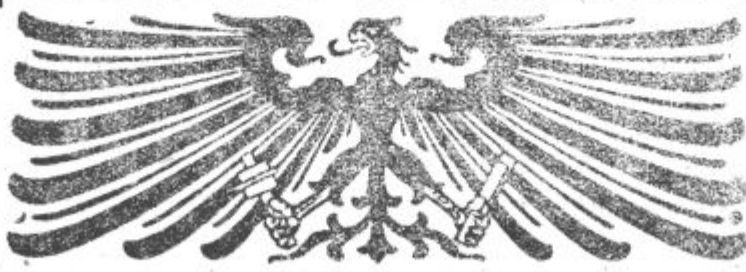
Anton Jošt, kleparski mojster.

Zvezna trgovina

Rotovška ulica 2 v Celju Ček. rač. št. 75.221

Svoji k svojim!

TRGOVINA s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem priporoča: kancelijski, konceptni, pisarni, dokumentni, ovitni, barvani itd. papir. Prodaja c. kr. šol. knjig in igralnih kart. Lastna zaloga šol. zvezkov in risank. Svinčniki, peresa, peresniki, vsake vrste črnilo in barve, radirke, tablice itd. Največja zaloga vseh tiskovin za krajne šolske svete, občinske urade, hranilnice in posojilnice, okraj. zastope, župnijske urade, odvetnike, notarje, privatnike itd. Trgovske knjige v vseh velikostih, z eno ali dvema kolonama črtane, vezane v papir, platno, gradl ali pa v polusnje. Dopolnilne umetne, pokrajinske in druge. Zavitki za urade v raznih velikostih. Molitvenike itd. Priznana dobro blago. Solidna in točna postrežba. Cene nizke.

Zvezna tiskarna v Celju

Schillerjeva cesta št. 3. Ček. račun št. 75.222.

TISKOVINE v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečitate v koš. Steherni ki to upošteva in deluje dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejmemniku usili nehoti prepričanje, da deluje z vzornim podjetjem, katero se potrudil v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenom potrebnih učinkom. Zavezujemo se vsem zahtevam na polju moderne tiskarske tehnike je „Zvezna tiskarna v Celju“. Založena z modernimi črkami in okraški, kakor tudi opremljena z brzotiskalnimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristroji je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenj. stranke.

Zvezna knjigovoznica

Schillerjeva cesta 3 v Celju Schillerjeva cesta 3

Svoji k svojim!

UDOBNO urejena ter opremljena z najnovejšimi pomožnimi stroji, z modernimi črkami in okraški se priporoča slav. občestvu, korporacijam, društvom in uradom v izdelovanju vseh v svojo stroko spadajočih del od najpreprostejših do najfinišne izpeljave. Vezanje knjig za privatnike, društva in korporacije se izvršuje v najkrajšem času. Trgovske knjige v zelo trpežni vezavi. Hranilne in zadržne knjižnice s črnimi, zlatimi in barvastim tiskom v moderni izpeljavi. Zapisniki vsakovrstne oblike. Galanterijska dela. Natli na trakove. Časopisne mape za kavarne, gostilne in društva. Akti fascikli za odvetnike in urade. Za trgovce, tovarne in obrtnike se najhitreje izvršujejo vzorčne knjige. Strogo solidno delo. Primerne cene.

43 150—23